

Espoon Vammaisneuvosto
RAKENNETAAN KAIKILLE-työryhmä

VAMMAISNEUVOSTON JA RAKENNETAAN KAIKILLE-TYÖRYHMÄN HUOMIOT
ESPOONLAHDEN KESKUKSEN (Lippulaiva) METROASEMAN BUSSITERMINAALIN JA
KAUPPAKESKUKSEN SUUNNITELMIIN (esittely 26.3.2019)
sekä VOIMASSAOLEVIEN KATUSUUNNITELMIEN (v.2016) RAKENTAMISSUUNNITEL-
MISSA HUOMIOITAVAKSI

Tässä esitetyt asiat koskevat esittelyaineistoa

Esteettömyyskaavio Länsimetro II Bussiterminaali Espoonlahti 12.3.2019, Arkkitehtitoimisto
ALA

Esteettömyys selvitys Kiinteistöosakeyhtiö Lippulaiva 18.3.2019, C&J Arkkitehdit
Katusuunnitelma Espoonlahdenkatu 2.8.2016

Vammaisneuvoston Rakennetaan kaikille työryhmä (jatkossa RAKA) esittää seuraavien asioiden huomioon ottamista em. esteettömyys selvitysten ja suunnitelmien lisäksi, kohteesta Espoonlahden metroasema, bussiterminaali, kauppakeskus ja katurakentaminen, jotta saadaan rakennettua kaikille espoolaisille esteetön, turvallinen ja käytettävä kiinteistökokonaisuus lähiympäristöineen.

YLEISTÄ

Lippulaivan kortteli on pitkä kiinteistökokonaisuus Espoonlahdentien varrella, mikä näkyy esteettömän ja saavutettavan liikkumisen haasteena pitkien välimatkojen vuoksi. Bussiiterminaalilta matka suunniteltuihin julkisiin palveluihin, mm. palvelutori ja kirjasto muodostuu pitkäksi. Myös LE-saattoliikenteen paikat ulkona tulee suunnitella näiden julkisten palveluiden välittömään läheisyyteen (alle 20m ovelta); Huom! korkea saattoliikenne EI mahdu maanalaiseen pysäköintihalliin!

RAKA on antanut 19.4.2018 muistutuksen Espoonlahden Keskukseen (Lippulaiva) asemakaavaan 410310, jossa pyydettiin huomioimaan erityisesti korkean saattoliikenteen paikkojen saaminen sekä lain mukainen käyttöturvallisuus, koska kiinteistöön on tulossa myös julkisia palveluita, mm. kirjasto, palvelutori ja vanhusten palvelukeskus. Kaikki LE-liikenteen sujuminen, myös korkean saattoliikenteen huomioiminen tulee näkyä niin esteettömyysselvityksissä kuin katusuunnitelmassakin.

Muistutuksen asiat ovat edelleen ajankohtaisia tätä asiapaperia laadittaessa, sillä saadussa vastineessa (sähköpostilla 3.1.2019) ei valitettavasti huomioida korkeaa saattoliikennettä (8000 mm x 3600mm), joka ei mahdu Kauppakeskuksen maanalaiseen pysäköintihalliin, mutta joka kuitenkin vaatii pysähtymisen ajaksi (asiakas voidaan joutua saattamaan kauaksikin autolta ja auto jää ko. pysähtymispaikalleen) turvallisen ja esteettömän

RAKA haluaa nähdäkseen piha- ja opastesuunnitelmat niiden valmistuttua.

Pyydetään lopullinen esteettömyys selvitys RAKA:n nähtäväksi ennen julkisten palveluiden rakennusluvan myöntämistä.

Ulkoalueet, Paikoitus ja Saattopaikat

LE-pysäköinti sijoittuu maanalaiseen pysäköintihalliin, jossa ko. paikkoja tulee saada lisää. KORKEA SAATTOLIIKENNE EI MAHDU nykyisissä suunnitelmissa maanalaiseen pysäköintihalliin,

jolloin sille on suunniteltava Lippulaivan korttelin katutasolle (sis. yläpiha) toimipisteiden pääsisäänkäyntien välittömään tuntumaan asianmukaiset paikat. Tällä tarkoitetaan myös julkisten palveluiden (kirjasto, palvelutori yms.) pääsisäänkäyntejä.

Sijoittelussa tulee huomioida saattoliikenteen kaluston korkeus, saattopaikan mitoitus (8000 mm x 3600mm) sekä etäisyys sisäänkäynnistä enintään 10 metriä.

Huom! Korkean saattoliikenteen sijoituessa kattamattomiin ulkotiloihin tulee katusuunnitelmassa varmistaa koko saattoalueen katukivetyksen lämmitys ympärivuotisen käytön mahdollistamiseksi.

Palveluliikenteen ajoneuvoille varattu oma pysähtymisalue tulee myös sijoittaa liikenteen ohjaukseltaan muun liikenteen kanssa risteämättömään paikkaan ja se tulee materiaaleiltaan ja opastukseltaan erottua LE-käyttöön tarkoitetuksi (ks. RT 98-11235).

Ulkoalueet, Kulkuväylät ja Pihat

Ulko-alueiden kulkuväylien tulee olla materiaaleiltakin esteettömiä, riittävästi valaistuja ja helpposti huollettavia talviolosuhteissa.

Opasteet

RAKA on huolissaan opastetyylien erilaisuudessa ja jatkumattomuudesta isoissa kiinteistökohteissa – esim. tässä hankkeessa asiakas/ käyttäjä tulee pahimmillaan kohtaamaan kauppakeskuksen, HSL:n ja vielä erillispalvelun, vaikkapa Kirjaston omat opasteet.

Selkeyden ja esteettömyyden kannalta järkevintä olisi saada mahdollisimman yhdenmukainen opastus samaan kiinteistökokonaisuuteen.

Opastejärjestelyjen tulee olla johdonmukaisia ja selkeitä.

Selkeät opasteet palvelevat kaikkia käyttäjiä, joilla on jostakin syystä vaikeuksia lukea/ nähdä.

Opasteissa tärkeintä ovat hyvä koko ja hyvät värikontrastit ympäröivään tilaan nähden.

Opasteet ulkotiloissa tulee valaista ja/tai ne on erotuttava niin valoisalla kuin hämärän ja pimeän olosuhteissakin.

Mikään opaste ei erotu suunnitellusti, jos ympäristö on suunniteltu opasteihin 'hukkuvaksi'.

Esim. kiiltävät seinäpinnat on todettu jo nyt vaikeaksi hahmottaa tilaa, ja erottaa opasteita tilassa.

Kauppakeskus:

-Saatua tietoa Lippulaivan kauppakeskuksen opastemaailmasta (sama kuin Isossa Omenassa) pidettiin huonona, koska käyttökokemukset ovat osoittaneet Isossa Omenassa suuria vaikeuksia löytää perille opasteista huolimatta.

RAKA haluaa nähdäkseen opastesuunnitelmat niiden valmistuttua.

Sisätilat, Kulkureitit sisällä

Bussiterminaali:

- Laiturialue (saapuva liikenne ja osin lähtevä) kapea. Julkisen liikenteen käyttöalueille tulisi olla riittävästi tilaa varattuna suunnitella sujuvat ja esteettömät toiminnot.
- Saapuvan liikenteen jättölaiturin (kolmelle linja-autolle tila, jatkuvaa ihmisvirtaa) reunan tulee olla selkeästi erottuva (värikontrasti ja tuntuma).
- Lähtevän linja-auton merkkivalon lisäksi tarvitaan ko. asiasta myös äänisignaali.

Kauppakeskus:

- Koko (pituus) on suuri ja matka bussiterminaalin päädyistä toisen päädyyn tuleviin julkisiin palveluihin on pitkä, joten kulkureiteille olisi hyvä varata levähdyspaikkoja (istuinalueita) mm. ikääntyvien ja huonosti liikkuvan väestön tarpeisiin.
- Sisäänkäyntien erottuminen selkeästi kaikissa olosuhteissa on tärkeää (värit, kontrastit, valot)

Sisätilat, Hissit

Kauppakeskuksen hissien (8 kpl) tulee erottua paitsi merkinnöiltään, niin myös muulta tunnistettavuudeltaan (esim. väri) sijainnin mukaan.

Sisätilat, Portaat ja luiskat

Liukuportaiden alkaminen ja loppuminen merkittävä erottuvasti, myös liukuportaiden porraskelmien erottaminen värikontrastiraidalla on suositeltavaa.